

Jaargang 1977

67 **WET van 12 januari 1977, houdende regelen met betrekking tot het verrichten van proeven op dieren (Wet op de dierproeven).**

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is met het oog op de bescherming van het dier regelen te stellen met betrekking tot het verrichten van proeven op dieren;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1. 1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt onder *dierproef* of *proef* verstaan: het geheel van handelingen, dat ten aanzien van een levend gewerd dier wordt uitgevoerd met het doel:

a. sera, vaccins, diagnostica of andere medische, veterinaire of biologische zelfstandigheden te produceren of te controleren, of biologische ijkingen uit te voeren,

b. toxicologisch of farmacologisch onderzoek te verrichten,

c. zwangerschap, ziekelijke of andere lichamelijke toestanden of lichamelijke kenmerken te herkennen of op te sporen, anders dan in de uitoefening van de diergeneeskunde op het betrokken dier,

d. kennis van het menselijke of dierlijke lichaam, of handvaardigheid in het verrichten van ingrepen daarop, te verschaffen of te ontwikkelen, of

e. een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag,

voor zover redelijkerwijs moet worden aangenomen dat daardoor de gezondheid van het dier kan worden benadeeld dan wel noemenswaardige pijn, letsel of ernstig ander ongemak aan het dier kan worden berokkend.

2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt onder *het verrichten van een dierproef* en *het verrichten van een proef* verstaan zowel het verrichten van een volledige dierproef als het verrichten van een gedeelte van een dierproef.

3. Voor de toepassing van het bij of krachtens de artikelen 11-14 van deze wet bepaalde wordt, met betrekking tot de inrichtingen van degene die handelingen als bedoeld in het eerste lid verricht, het aanwezig hebben van dieren met het verrichten van dierproeven gelijk gesteld, behoudens voor zover aannemelijk wordt gemaakt dat de dieren om andere redenen aanwezig zijn.

4. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt voorts verstaan onder:

Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne;

inspecteur: de op grond van een aanwijzing krachtens artikel 19 ter plaatse bevoegde inspecteur van het staatstoezicht op de volksgezondheid.

Artikel 2. 1. Het is verboden zonder vergunning van Onze Minister dierproeven te verrichten.

2. De vergunning geldt, voor wat betreft het verrichten van proeven als in artikel 1, eerste lid, onder a-d bedoeld, uitsluitend voor zover de proeven, al dan niet rechtstreeks, gericht zijn op het belang van de gezondheid of de voeding van mens of dier.

3. Indien Onze Minister van oordeel is dat een gewichtig ander belang zulks wettigt, kan hij in de vergunning bepalen dat zij mede geldt voor het verrichten van dierproeven als in artikel 1, eerste lid, onder a-d bedoeld, die, al dan niet rechtstreeks, gericht zijn op dat - in de vergunning aan te geven - andere belang.

Artikel 3. 1. Onze Minister kan regelen stellen, inhoudende welke gegevens bij een aanvraag om vergunning dienen te worden verstrekt.

2. Bij het indienen van een aanvraag dient een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag te worden betaald.

3. De aanvraag wordt geacht niet te zijn ingediend zolang de krachtens het eerste lid verlangde gegevens niet zijn verstrekt of het ingevolge het tweede lid verschuldigde bedrag niet is betaald.

4. Een krachtens het eerste lid vastgesteld besluit wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 4. 1. Op een aanvraag om vergunning wordt binnen twee maanden beslist. Onze Minister kan deze termijn eenmaal met ten hoogste twee maanden verlengen; zijn daartoe strekkende beschikking wordt aan de aanvrager bij aangetekende brief toegezonden.

2. Onze Minister beslist in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat.

3. De beschikking, houdende de beslissing, wordt aan de aanvrager bij aangetekende brief toegezonden.

4. Van het verlenen van een vergunning wordt in de *Nederlandse Staatscourant* mededeling gedaan. Daarbij worden de hoofdzaken vermeld van hetgeen de vergunning bevat met betrekking tot het doel van de proeven en van de in de vergunning gestelde beperkingen en voorschriften. Toepassing van de vorige volzin kan achterwege blijven, voor zover daartegen op in de mededeling aan te geven gronden bezwaren bestaan.

Artikel 5. 1. Een vergunning kan slechts worden geweigerd indien:

a. gegronde vrees bestaat, dat de vergunninghouder krachtens deze wet voor hem geldende voorschriften niet zou naleven;

b. een eerder aan de aanvrager verleende vergunning is ingetrokken anders dan op de in artikel 7, tweede lid, onder b, genoemde grond en nog niet twee jaren zijn verstreken sedert de beslissing tot intrekking onherroepelijk is geworden.

2. De beschikking tot weigering van een vergunning vermeldt de gronden waarop zij steunt.

Artikel 6. 1. Een vergunning kan onder beperkingen worden verleend.

2. Aan een vergunning kunnen voorschriften worden verbonden. De voorschriften kunnen worden gewijzigd, aangevuld of ingetrokken.

Artikel 7. 1. Een vergunning wordt ingetrokken indien de te harer verkrijging verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest.

2. Een vergunning kan overigens worden ingetrokken indien:

a. blijkt dat de vergunninghouder krachtens deze wet voor hem geldende voorschriften niet heeft nageleefd;

b. gedurende een ononderbroken tijdvak van een jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning.

3. In gevallen waarin de vergunning kan worden ingetrokken, kan, in plaats daarvan, een beperking aan de vergunning worden toegevoegd.

4. Artikel 4, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. De beschikking tot intrekking van een vergunning vermeldt de gronden waarop zij steunt, en wordt aan de houder bij aangetekende brief toegezonden.

6. Van de intrekking wordt in de *Nederlandse Staatscourant* mededeling gedaan.

Artikel 8. 1. Een vergunning krachtens deze wet wordt verleend aan een natuurlijke persoon of aan een rechtspersoon; zij is gebonden aan de natuurlijke of rechtspersoon aan wie zij is verleend.

2. Indien de vergunninghouder een natuurlijke persoon is, blijft de vergunning na zijn overlijden gedurende een periode van zes maanden van kracht ten behoeve van de rechtverkrijgenden. Wanneer binnen deze periode een aanvraag om een nieuwe vergunning is ingediend, blijft eerstbedoelde vergunning verder van kracht totdat op die aanvraag onherroepelijk is beslist. Artikel 7 blijft gedurende het van kracht blijven van deze vergunning van toepassing.

Artikel 9. Het is verboden een dierproef te verrichten indien de wijze van uitvoering van de proef niet is bepaald door een persoon die voldoet aan bij algemene maatregel van bestuur met het oog op de deskundigheid te stellen eisen.

Artikel 10. 1. Het is verboden een proef te verrichten voor een doel dat, naar de algemeen kenbare, onder deskundigen heersende opvatting, ook anders dan door middel van een dierproef kan worden bereikt.

2. Het is verboden een proef te verrichten op een paard, aap, hond of kat, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat het beoogde doel kan worden bereikt door middel van een proef op een niet tot een dezer soorten behorend dier.

Artikel 11. Het is verboden proeven te verrichten op dieren die niet:

a. in de inrichting van de betrokkene gefokt zijn, of

b. rechtstreeks afkomstig zijn van een andere inrichting waarin, uitsluitend of in hoofdzaak met het oog op dierproeven of wetenschappelijk onderzoek, dieren worden gefokt of tot zodanig doeleinde worden gebruikt, of

c. verkregen zijn van de houder van een vergunning als bedoeld in artikel 2 of 3 van de Wet op de dierenbescherming (*Stb.* 1961, 19).

Artikel 12. 1. Hij die dierproeven verricht, is, onverminderd zijn gehoudenheid de desbetreffende voorschriften, verbonden aan een voor hem geldende vergunning of ontheffing, na te leven, verplicht ervoor zorg te dragen dat de dieren behoorlijk worden verzorgd en behandeld met inachtneming van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te dien aanzien te stellen regelen.

2. Tot de in het eerste lid bedoelde regelen kunnen behoren regelen met betrekking tot:

a. de deskundigheid van degenen die de dieren verzorgen;

b. de afmetingen en de constructie van de onderkomens waarin de dieren worden gehuisvest;

c. het schoonhouden en het verwarmen der onderkomens;

d. de voeding der dieren.

Artikel 13. 1. Hij die een dierproef verricht, is verplicht ervoor zorg te dragen dat, wanneer daarbij aan het proefdier een handeling zal worden verricht waarbij het zonder verdoving noemenswaardige pijn zou kunnen lijden, het dier ter voorkoming daarvan geheel of plaatselijk wordt verdoofd. Deze verplichting geldt niet in gevallen waarin de verdoving de proef zou verijdelen.

2. Hij die een dierproef verricht, is verplicht ervoor zorg te dragen dat, wanneer daarbij aan het proefdier een handeling is verricht tengevolge waarvan het anders dan gedurende een korte tijd noemenswaardige pijn of ernstig ander ongemak zou lijden indien het in het leven zou worden gelaten, het dier terstond wordt gedood. Indien zulks de proef zou verijdelen dient het dier te worden gedood zodra de proef dit toelaat.

Artikel 14. Hij die dierproeven verricht, is verplicht, overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur te dien aanzien te stellen regelen een dierenarts of een andere deskundige, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie, te belasten met het houden van toezicht op het welzijn van de proefdieren.

Artikel 15. Hij die dierproeven verricht is verplicht omtrent de verwerving van proefdieren en omtrent de verrichte proeven aantekening te houden en aan Onze Minister gegevens te verstrekken, een en ander overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur te dien aanzien te stellen regelen.

Artikel 16. 1. Onze Minister kan voor gevallen, behorende tot bij zijn besluit aangewezen categorieën, vrijstelling verlenen van het in artikel 11 gestelde verbod.

2. Onze Minister kan, in bijzondere gevallen, op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen van bij de artikelen 9, 10, 11, 12 en 14 gestelde verboden en verplichtingen.

3. De artikelen 4, 5, tweede lid, en 6 zijn van overeenkomstige toepassing.

4. Een krachtens het eerste lid vastgesteld besluit wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 17. 1. Tegen een beschikking, een vergunning of ontheffing betreffende, kan degene die daardoor rechtstreeks in zijn belang is getroffen, bij Ons beroep instellen.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt het niet beschikken, binnen de daarvoor geldende termijn, op een aanvraag om vergunning of ontheffing met een beschikking tot weigering van het gevraagde gelijkgesteld.

3. Het beroep wordt ingesteld binnen een maand nadat de beschikking aan de aanvrager of houder van de vergunning of ontheffing is toegezonden, of ingeval het tweede lid van toepassing is, binnen een maand nadat de in dat lid bedoelde termijn is verstreken. Wanneer het beroep na afloop van de ingevolge de eerste volzin geldende termijn is ingesteld, blijft niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege indien de klager aannemelijk maakt dat hij het zo spoedig heeft ingesteld als dit redelijkerwijze verlangd kan worden.

4. Een beschikking tot wijziging of intrekking van een vergunning of ontheffing treedt in werking zodra zij onherroepelijk is geworden.

Artikel 18. 1. Er is een Commissie van advies voor de dierproeven. De commissie dient Onze Minister en degenen die Onze Minister ter zake heeft aangewezen, desgevraagd of uit eigen beweging van advies op het gebied van de dierproeven.

De commissie brengt ieder jaar een verslag uit, dat wordt toegezonden aan Onze Minister en aan de Staten-Generaal.

2. De commissie bestaat uit een voorzitter die tevens lid is, en ten minste vier en ten hoogste acht andere leden. Lid van de commissie zijn deskundigen op het gebied van dierproeven, van proefdieren en van dierenbescherming.

3. De voorzitter en de andere leden van de commissie worden door Ons voor de tijd van vijf jaren benoemd en kunnen door Ons worden geschorst en ontslagen. Na het verstrijken van de tijd waarvoor zij zijn benoemd kunnen zij voor gelijke termijn opnieuw worden benoemd.

4. Uit de leden van de commissie wordt door Ons een plaatsvervangende voorzitter benoemd.

5. De leden van de commissie zijn verplicht tot geheimhouding van al hetgeen hun in hun hoedanigheid is bekend geworden, voor zover zij niet in hun hoedanigheid tot mededeling daarvan bevoegd of verplicht zijn.

6. Onze Minister kan regelen stellen betreffende de werkwijze van de commissie. Hij voorziet in het secretariaat.

7. Alvorens Ons een voordracht wordt gedaan tot een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 9, 12, 14 of 15, een besluit wordt vastgesteld krachtens artikel 3, eerste lid, of 16, eerste lid, dan wel krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 12, of een beschikking wordt genomen met toepassing van artikel 2, derde lid, wordt de commissie gehoord.

Artikel 19. 1. Ter bestrijding van de aan de uitvoering van deze wet verbonden kosten wordt bij algemene maatregel van bestuur een heffing ingesteld, op te leggen aan de houders van een krachtens artikel 2 verleende vergunning.

2. De grondslag van de heffing wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald. Als maatstaf wordt zoveel mogelijk gebezigd het aantal van de dieren waarop proeven worden verricht, met dien verstande dat daarbij onderscheid kan worden gemaakt naar de soort. De heffing kan voor een deel bestaan in een vast bedrag, dat verschillend kan worden vastgesteld naar gelang de vergunninghouder voor onderscheidene doeleinden proeven verricht.

3. De heffing wordt opgelegd en ingevorderd door of namens Onze door Ons daartoe aan te wijzen Ministers, met dien verstande evenwel dat de betekening en tenuitvoerlegging van dwangbevelen door de Rijksbelastingdienst geschieden.

4. Ten aanzien van de oplegging en de invordering zijn de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken, de Wet van 22 mei 1845 (*Stb.* 22) en de Kostenwet invordering rijksbelastingen (*Stb.* 1969, 83) van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat bij algemene maatregel van bestuur nadere, alsook afwijkende regelen kunnen worden gesteld.

Artikel 20. 1. Met het toezicht op de naleving van het bij en krachtens deze wet bepaalde zijn belast de hoofdinspecteur, de inspecteurs en de onder hun bevelen werkzame ambtenaren van het staatstoezicht op de volksgezondheid, die door Onze Minister daartoe zijn aangewezen.

2. Een krachtens het eerste lid vastgesteld besluit wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 21. De in artikel 20 bedoelde ambtenaren zijn bevoegd van ieder alle inlichtingen te verlangen, die zij redelijkerwijs voor de vervulling van hun in dat artikel bedoelde taak behoeven. Zij zijn voorts bevoegd van ieder inzage te verlangen van alle bescheiden en daarvan afschrift te nemen, een en ander voor zover zulks voor de vervulling van die taak redelijkerwijs nodig is. Te dien einde kunnen zij bescheiden gedurende ten hoogste vijf dagen onder zich houden.

Artikel 22. 1. De in artikel 20 bedoelde ambtenaren zijn bevoegd te allen tijde alle plaatsen te betreden, voor zover dit

voor de vervulling van hun taak met betrekking tot deze wet redelijkerwijs nodig is. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.

2. Indien voor het betreden van een plaats in het belang van een proef voorschriften zijn gesteld, nemen de in artikel 20 bedoelde ambtenaren deze bij het betreden van die plaats voor zover mogelijk in acht.

3. In woningen treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan in tegenwoordigheid van de burgemeester of van een commissaris van politie, dan wel voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van een hulpofficier van justitie.

4. Van het binnentreden maken zij binnen tweemaal vierentwintig uur een proces-verbaal op waarin van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmede beoogd doel melding wordt gemaakt. Zij dragen zorg dat een afschrift van het proces-verbaal aan de officier van justitie wordt toegezonden en dat een afschrift aan de bewoner wordt uitgereikt of te zijnen behoeve aan de woning bezorgd.

Artikel 23. 1. De in artikel 20 bedoelde ambtenaren zijn bevoegd dieren en goederen aan een onderzoek ter plaatse of elders te onderwerpen of te doen onderwerpen en van goederen monsters te nemen of te doen nemen, een en ander voor zover dit voor de vervulling van hun in dat artikel bedoelde taak redelijkerwijs nodig is.

2. De genomen monsters worden, voor zover mogelijk, aan de rechthebbende op de goederen teruggegeven.

Artikel 24. 1. Ieder is verplicht aan de in artikel 20 bedoelde ambtenaren alle krachtens de artikelen 21-23 verlangde medewerking te verlenen. De verstrekking van krachtens artikel 21 verlangde inlichtingen dient volledig en naar waarheid te geschieden.

2. Wanneer de verlangde medewerking in onvoldoende mate wordt verleend, kunnen de in het eerste lid bedoelde ambtenaren op kosten van de nalatige de nodige maatregelen treffen.

Artikel 25. 1. Overtreding van een der bepalingen van de artikelen 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 en 24, of van een voorschrift, krachtens artikel 6, tweede lid, of 16, derde lid, aan een vergunning of ontheffing verbonden, is strafbaar.

2. De in het eerste lid strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen, met dien verstande dat handelen in strijd met het bepaalde in artikel 13 een misdrijf is indien het feit opzettelijk is begaan.

3. De strafbare feiten die ingevolge het tweede lid overtredingen zijn, worden gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijfduizend gulden; het strafbare feit dat ingevolge het tweede lid een misdrijf is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste twintigduizend gulden.

Artikel 26. 1. Indien een bij deze wet strafbaar gesteld feit wordt gepleegd door of vanwege een rechtspersoon of een vennootschap, wordt de strafvervolgung ingesteld en worden de straffen uitgesproken hetzij tegen die rechtspersoon of die vennootschap, hetzij tegen hen die tot het feit opdracht hebben gegeven of die feitelijk de leiding hebben gehad bij het verboden handelen of nalaten, hetzij tegen beiden.

2. Een bij deze wet strafbaar gesteld feit wordt onder meer begaan door of vanwege een rechtspersoon of een vennootschap, indien het begaan wordt door personen die hetzij uit hoofde van een dienstbetrekking hetzij uit anderen hoofde handelen in de sfeer van de rechtspersoon of de vennootschap, ongeacht of deze personen ieder afzonderlijk het strafbare feit hebben begaan dan wel bij hen gezamenlijk de elementen van dat strafbare feit aanwezig zijn.

3. Indien een strafvervolgung wordt ingesteld tegen een rechtspersoon of een vennootschap, wordt deze tijdens de ver-

volging vertegenwoordigd door de bestuurder of, indien er meer bestuurders zijn, door één dezer. De vertegenwoordiger kan bij gemachtigde verschijnen. Het gerecht kan de persoonlijke verschijning van een bepaalde bestuurder bevelen; het kan alsdan zijn medebrenging gelasten.

4. Indien de strafvervolging wordt ingesteld tegen een rechtspersoon of een vennootschap, geschiedt de uitreiking van gerechtelijke mededelingen aan de persoon of de woonplaats van het hoofd van het bestuur of op de plaats waar het bestuur zitting of kantoor houdt, behoudens, bij uitreiking van een gerechtelijk schrijven als bedoeld in artikel 585 van het Wetboek van Strafvordering, overeenkomstige toepassing van artikel 587, tweede en derde lid, van dat wetboek.

Artikel 27. Voor degene, voor wie op het tijdstip waarop artikel 2, eerste lid, in werking treedt, het verrichten van dierproeven tot het terrein van zijn werkzaamheden behoort, geldt het in dat lid gestelde verbod niet gedurende drie maanden na bedoeld tijdstip, en, indien binnen die termijn een aanvraag om een vergunning als in dat lid bedoeld is ingediend, voorts niet totdat de beschikking waarbij op de aanvraag wordt beslist, onherroepelijk is geworden. Artikel 4, eerste lid, blijft met betrekking tot zodanige aanvraag buiten toepassing.

Artikel 28. Artikel 26 vervalt op het tijdstip waarop de wet tot vaststelling van algemene bepalingen omtrent de strafbaarheid van rechtspersonen, waarvan het ontwerp bij Onze boodschap van 13 oktober 1975 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingediend, in werking treedt, dan wel, indien dit tijdstip is gelegen vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel, op laatst bedoeld tijdstip.

Artikel 29. Deze wet kan worden aangehaald als Wet op de dierproeven.

Artikel 30. 1. Artikel 18 van deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad* waarin zij wordt geplaatst.

2. Haar onderscheidene overige bepalingen treden in werking op door Ons te bepalen tijdstippen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 12 januari 1977.

JULIANA.

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid
en Milieuhygiëne,*

HENDRIKS.

Uitgegeven de tweeëntwintigste februari 1977.

*De Minister van Justitie,
VAN AGT.*

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1969/70, 10 589; 1970/71, 10 589; 1974/75, 10 589; 1975/76, 10 589.

Hand. II 1975/76, bladz. 4271-4280; 4312-4322; 4344-4345.

Kamerstukken I 1975/76, 10 589 (158); 1976/77, 10 589 (27).

Hand. I 1976/77, bladz. 248.